

Nové Sučianske zvesti

1

NOVINY OBCE SUČANY

2024

www.sucany.sk

NEPREDAJNÉ • XXX. ROČNÍK • MAREC 2024

HLAVNÉ TÉMY

Zosumarizovanie aktivít
a prác v roku 2023

Oceňovanie darcov krvi

Percento separácie

Plesová sezóna

Z oblasti športu

Vážení spoluobčania,

uplynulo už niekoľko týždňov od príchodu nového roka a súčasne sme sa rozlúčili so starým. Bolo to obdobie, kedy sme hodnotili uplynulý rok, svoje konanie v ňom, rozmyšľali nad tým, čo nám priniesol a naopak, čo nám vzal. Rok, ktorý sme prežili, je už len spomienkou. Rozmyšľal som o tom, aký vlastne uplynulý rok bol z pohľadu vedenia obce. Bol to určite rok náročný, rýchly a plný práce. Aj napriek ťažkostiam, ktoré mestá a obce najmä z pohľadu nedostatku finančných prostriedkov negatívne pocítili, sme rok 2023 v našej obci úspešne zvládli. Snahou obce bolo a je v čo najväčšej miere využívať čerpanie dotácií a grantov v rámci výziev, ktoré sú pre samosprávu prístupnejšie. Nie však vždy vychádzali také výzvy, ktoré potrebujeme a ktorých podmienky vieme splniť. Okrem toho sú podmienené aj finančnou spoluúčasťou obce a preto nie je sa možné uchádzať o každú výzvu na čerpanie nenávratných finančných zdrojov. Spolu s poslancami obecného zastupiteľstva, pracovníkmi obecného úradu sme sa snažili pracovať tak, aby rozvoj obce vo všetkých jej častiach napredoval a aby občania pozitívne vnímali naše aktivity a služby, ktoré zabezpečujeme. Uvedomujem si však, že z roka na rok je to ťažšie. Využijem túto príležitosť na krátke zosumarizovanie aktivít a prác, ktoré sme v obci v roku 2023 zrealizovali. V priebehu roka ste boli o nich informovaní prostredníctvom zvestí. Spomeniem preto len tie najdôležitejšie :

Celková rekonštrukcia- modernizácia obecného rozhlasu

Rekonštrukcia komunikácií ulíc Hviezdoslavova, Stará hradská a Hurbanova

Vybudovanie parkoviska pre zamestnancov pri školskej jedálni MŠ

Vybudovanie detského ihriska pri ul. Komenského

Realizácia OZE- fotovoltaiiky na budove obecného úradu

Rekonštrukcia sociálnych zariadení a podlahy v sále Robotníckeho kultúrneho domu

V priebehu celého roka sme realizovali viaceré športové a kultúrne podujatia, ktoré sa v obci pravidelne organizujú.

Pri pohľade na minulý rok je však potrebné povedať, že aj rok 2024 bude pre samosprávu veľmi ťažký. No musíme ho zvládnuť. Obec Sučany sa rozhodla pre rok 2024 nezvyšovať miestne dane, a to i napriek tomu, že samosprávy sú v ostatnom období v nepriaznivej ekonomickej situácii z dôvodu nižších podielových daní od štátu, vysokých cien energií, nárastu všetkých výdavkov spôsobených vysokou infláciou, či zo zákona povinné navýšovanie mzdových nákladov v školstve a vo verejnej správe. Napriek tomu, že aj naša obec potrebuje doplniť chýbajúce príjmy, avšak najmä vzhľadom na veľmi zložitú ekonomickú a sociálnu situáciu aj našich obyvateľov, obec nechcela tieto chýbajúce príjmy riešiť na ťarchu obyvateľov, preto sa obec rozhodla nezvyšovať miestne dane pre rok 2024. Poplatky za smeti v roku 2024 nastavujeme podľa cien vysúťaženého dodávateľa – spoločnosti Brantner Fatra cca o 29 percent.

Aj v tomto roku pokračujeme s prípravou ďalších investičných projektov a zámerov obce a otvorili sme aj nové témy. Čo pripravujeme ?

Pokračovanie v národnom projekte Podpora opatrovateľskej služby

Zlepšenie energetickej hospodárnosti Materskej školy v objektoch A a B. V tomto roku sme vysúdžili dodávateľa a zároveň podpísali zmluvu o dielo so zhotoviteľom MM TRADE SK, s.r.o. Kremnica s vysúťaženou cenou 274 462,60 €. Predmetom projektu je v obidvoch budovách A aj B realizovať výmenu zdroja tepla, rozvodov vykurovania, vykurovacích telies a zateplenie obvodovej konštrukcie, zateplenie stropu v podkrovi, výmena otvorových konštrukcií. Zahájenie prác predpokladáme koncom 6. mesiaca 2024.

Rekonštrukcia nevyužitých priestorov v klube dôchodcov a obnova čelnej fasády so zachovaním historických prvkov budovy. Pevne verím, že keď budete čítať tieto riadky, tak rekonštrukcia bude prebiehať.

Okrem týchto projektov v procese príprav realizácie, máme nachystané ďalšie projekty ako zlepšenie energetickej hospodárnosti Robotníckeho kultúrneho domu, kde sme podali žiadosť na Slovenskú inovačnú a energetickú agentúru o nenávratný finančný príspevok v sume 560 418 € so spoluúčasťou obce 0%. Pracujeme na projektovú dokumentáciu rekonštrukcie komunikácií Osloboditeľov, Fraňa Kráľa, Sokolská.

Ako ďalej so Športovým domom ?

Chcem Vás informovať, že obecné zastupiteľstvo na zasadnutí 20.02.2024 schválilo zámer predaja Športového domu pre GBAS Sučany za účelom vybudovania internátu. Pre bližšie vysvetlenie k zámeru sa musím vrátiť do minulosti a napísať Vám niečo z histórie objektu.

V roku 1959 bola vypracovaná projektová dokumentácia.

V rámci akcii „Z“ sa v roku 1960 zahájila výstavba objektu.

1965 bol objekt skolaudovaný a spravovaný najskôr MNV Sučany a neskôr Telovýchovnou jednotou Tatran Sučany.

Po rozpade TJ Tatran Sučany bol prevedený objekt Športového domu na obec Sučany z dôvodu neudržateľných nákladov na prevádzku objektu.

V roku 2005 obec investovala do pripojenia objektu na plyn, kanalizáciu a na novú strechu.

Dňa 01.04.2007 bol objekt Športového domu uzatvorený (spodnú časť využíval naďalej futbalový oddiel, ako šatne a sprchy do roku 2018).

V roku 2017 obecné zastupiteľstvo prijalo uznesenie o predaji objektu GBAS, no zo strany štátu resp. Ministerstva vnútra SR nebol záujem.

Anketu o budúcom využití Športového domu sme uskutočnili 29.02.2020, kde bolo odovzdaných 1 614 hlasov z ktorých vzišlo nasledovné poradie želania občanov Sučian: bytový nájomný dom 470 hlasov, školské zariadenie internát 434 hlasov, zariadenie sociálnych služieb so zameraním na seniorov 390 hlasov, zariadenie hotelového typu 267 hlasov, Iné využitiá ako spoločenského charakteru 8 hlasov, športovisko 29 hlasov a zdravotné stredisko 16 hlasov.

Vzhľadom k skutočnosti, že v roku 2019 sme úspešne dokončili a skolaudovali stavbu 40 bytového domu v časti Hradská v celkovej sume 2 600 000 € a aj vzhľadom na plánovanú výstavbu rezortných nájomných bytov (cca 80 bytov spoločnosťou CONSTARIO) v časti Schulzovho dvora (ul. Stará hradská- pri protihlukovej stene), kde úprava parcel ul. zbieha sa zastupiteľstvo rozhodlo pristúpiť v poradí k druhému z variantov anketu a to : školské zariadenie pre GBAS- internát. Obec by predajom objektu a pozemku okolo Športového domu (staré ihrisko ostáva obecné – v územnom pláne stále športový areál) získala finančné prostriedky na rekonštrukciu a modernizáciu nášho teraz hlavného športového stánku a to kolkárne. Momentálne prebiehajú rokovania s RÚSS Žilina a Ministerstvom školstva SR, ktorému premiér vlády SR zadal úlohu hľadať metodické usmernenie k ďalšiemu procesnému postupu v rámci možností a kompetenčnej pôsobnosti MŠ SR. O ďalšom priebehu- budúcnosti Športového domu Vás budeme informovať.

Ako je to so zámerom spoločnosti EBA, s. r. o. s dobudovaním zariadenia na nakladanie s nebezpečnými odpadmi ?

Obci Sučany ako dotknutej obci bola dňa 10.11.2023 doručená správa o hodnotení zmeny navrhovanej činnosti: „EBA, s. r. o., Sučany – dobudovanie zariadenia na nakladanie s nebezpečnými odpadmi“. Predmetom ktorej je zámer spoločnosti EBA, s.r.o. v existujúcej prevádzke nakladania s odpadmi „Zariadenie na biodegradáciu odpadov EBA, s.r.o., Sučany“ vybudovať solidifikačnú linku, v ktorej sa zabezpečí fyzikálne – chemická úprava najmä nebezpečných odpadov. Kapacita navrhovanej solidifikačnej linky je projektovaná na 20 000 t odpadov za rok, 100 t za deň. Vybudovaním tohto zariadenia na nakladanie s odpadmi by sa mal rozšíriť sortiment odpadov spracovávaných v existujúcej prevádzke na nakladanie s odpadmi, a narásť kapacita upravovaných odpadov. Solidifikáciou by mali byť spracovávané odpady, ktoré vzhľadom na svoje vlastnosti, obsah znečisťujúcich látok, je potrebné pred uložením na skládku previesť na stabilnejšiu formu. Pri solidifikácii ide o premenu sypkého alebo kvapalného odpadu na pevný materiál, pričom sa vytvárajú fyzikálne bariéry spomaľujúce alebo znemožňujúce transport znečisťujúcich látok do prostredia.

Obec Sučany ako dotknutá obec zorganizovala dňa 5.12.2023 za účasti zástupcov spoločnosti EBA, s. r. o. verejnú prerokovanie zámeru výstavby solidifikačnej linky. V zmysle záverov z verejného prerokovania, v zmysle nesúhlasných stanovísk obecných komisií (životného prostredia, stavebnej, ekonomicko- legislatívnej) a obdržanej petície v deň konania zastupiteľstva **poslanci obecného zastupiteľstva dňa 8.12.2023 prijali uznesenie OZ č. 166/2023, ktorým vyjadrili svoj nesúhlas s vybudovaním solidifikačnej linky v objekte spol. EBA, s.r.o.**

Zároveň obec Sučany na základe prijatého uznesenia v stanovenej lehote 8.12.2023 zaslala svoje nesúhlasné stanovisko MŽP SR.

a) s vybudovaním solidifikačnej linky, v ktorej by sa mala zabezpečiť fyzikálne – chemická úprava nebezpečných odpadov v existujúcej prevádzke EBA, s.r.o., Sučany

b) s rozšírením sortimentu odpadov spracovávaných v existujúcej prevádzke na nakladanie s odpadmi, z dôvodu :

Zámer dobudovania zariadenia na nakladanie s nebezpečnými odpadmi solidifikačnou linkou na pozemku s parc. č. 2940/226, k.ú. Sučany je v priamom rozpore s platným územným plánom obce, ktorý pre uvedený pozemok v textovej časti územného plánu obce (Článok 5 „Pripustné, obmedzujúce, vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch, na intenzitu ich využitiá, regulácia využitiá plôch“) špecifikuje pre „V1 Plochy výroby – priemyselná výroba s možnými negatívnymi vplyvmi na životné prostredie“ využitie daného územia ako: „Plochy, ktoré slúžia predovšetkým pre lokalizáciu a rozvoj priemyselnej výroby, výrobných služieb, logistiky a skladovanie, ktoré sú náročné na dopravnú obsluhu, hluk, prášnosť a vibrácie. Doplňujúce ustanovenie: parkovanie a odstavenie vozidiel majiteľov, zamestnancov riešiť na vlastnom pozemku a pokračovať v ekologizácii výrobných procesov tak, aby negatívne vplyvy výroby na okolité funkčné plochy boli minimalizované.“

Z vyššie uvedeného je zrejme, že zámer dobudovania zariadenia na nakladanie s nebezpečnými odpadmi solidifikačnou linkou „EBA, s. r. o., SUČANY – DOBUDOVANIE ZARIADENIA NA NAKLADANIE S NEBEZPEČNÝMI ODPADMI“ na pozemku s parc. č. 2940/226, k.ú. Sučany je v priamom rozpore s platným územným plánom obce, ktorý pre tento pozemok zavádza povinnosť pokračovať v ekologizácii výrobných procesov tak, aby negatívne vplyvy výroby na okolité funkčné plochy boli minimalizované, čo však navrhovaná činnosť nespĺňa, naopak je v priamom protiklade s touto povinnosťou.

Dňa 08.12.2023 sa konal Snem ZMOT za prítomnosti štátneho tajomníka Ministerstva životného prostredia SR Štefana Kuffu, kde primátori a starostovia Turca na zasadnutí prerokovali zámer a vyjadrili nesúhlas so zámerom spoločnosti EBA s. r. o. Uznesenie snemu bolo zaslané MŽP SR. V tejto súvislosti si dovoľujem vysloviť poďakovanie členom komisií, poslancom obecného zastupiteľstva, kolegom primátorom a starostom ZMOTu, ako aj spoluobčanom, ktorí sa zúčastnili verejného prerokovania a podpísali sa pod petíciu, za vysoko korektný, odborný, transparentný prístup a prípravu vyjadrení a uznesení k pripravovanému zámeru. Naďalej Vás budeme informovať o priebehu a stave tohto zámeru, o ktorom rozhoduje Ministerstvo životného prostredia SR.

S pozdravom starosta obce Martin Rybár

Uznesenia zo zasadnutia obecného zastupiteľstva konaného dňa 20.2.2024

Vážení čitatelia,

prinášame Vám prehľad najdôležitejších uznesení z posledného zastupiteľstva. Ďalšie uznesenia ako aj zápisnicu zo zasadnutia obecného zastupiteľstva nájdete na web stránke www.sucany.sk v časti Samospráva, ktorú si môžete prehliadať aj na elektronickej úradnej tabuli umiestnenej pri Obecnom úrade. Z rokovani obecného zastupiteľstva sú vyhotovované video záznamy vysielané online a následne archivované na youtube kanáli obce Sučany.

Uznesenie č. 17 / 2024

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch I. prerokovalo

Zámer predaja budovy Športového domu Bilingválnemu gymnáziu Milana Hodžu, Komenského 215, Sučany, PSČ 038 52, SR, IČO:627844 za cenu podľa aktuálneho znaleckého posudku za účelom jeho prestavby na internát pre Bilingválne gymnázium Milana Hodžu

II. schvaľuje

spôsob predaja nehnuteľného majetku obce v. k.ú. Sučany:

- budova so súp.č. 841 postavená na pozemku C-KN 972/2 spolu príslušenstvom (napr. s prípojkami NN, vodomerou šachtou, kanalizačnou šachtou, kanalizačnou prípojkou, plynovou prípojkou)
- pozemok C-KN 972/2 o výmere 462m², druh pozemku Zastavaná plocha a nádvorie
- pozemok C-KN 972/3 o výmere 542m², druh pozemku Zastavaná plocha a nádvorie
- pozemok C-KN 972/4 o výmere 557m², druh pozemku Zastavaná plocha a nádvorie
- pozemok C-KN 972/5 o výmere 129m², druh pozemku Zastavaná plocha a nádvorie

a to z dôvodu hodného osobitného zreteľa v zmysle § 9a ods. 15 písm. f) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov

III. schvaľuje

zámer predaja nehnuteľného majetku obce v. k.ú. Sučany z dôvodu hodného osobitného zreteľa v zmysle § 9a ods. 15 písm. f) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov:

- budova so súp.č. 841 postavená na pozemku C-KN 972/2 spolu príslušenstvom (napr. s prípojkou NN, vodomerou šachtou, kanalizačnou šachtou, kanalizačnou prípojkou, plynovou prípojkou)

- pozemok C-KN 972/2 o výmere 462m², druh pozemku Zastavaná plocha a nádvorie
 - pozemok C-KN 972/3 o výmere 542m², druh pozemku Zastavaná plocha a nádvorie
 - pozemok C-KN 972/4 o výmere 557m², druh pozemku Zastavaná plocha a nádvorie
 - pozemok C-KN 972/5 o výmere 129m², druh pozemku Zastavaná plocha a nádvorie
- za cenu podľa aktuálneho znaleckého posudku

Bilingválnemu gymnáziu Milana Hodžu, Komenského 215, Sučany, PSČ 038 52, SR, IČO:627844 za účelom prestavby budovy Športového domu na internát pre Bilingválne gymnázium Milana Hodžu. Dôvodom osobitného zreteľa je skutočnosť podľa čl. 12 Zásad hospodárenia s majetkom obce Sučany zverejnených na https://www.sucany.sk/e_download.php?file=data/uredni_deska/obsah2183_1.pdf&original=Z%C3%A1sady%20hospod%C3%A1renia%20s%20majetkom%20obce%20po%20OZ.pdf :

- predajom majetku sa dosiahne prínos pre rozvoj obce, občanov, životné prostredie, športovú a sociálnu oblasť, ktorý je v súlade so strategickými dokumentami obce,
- výhodnosť predaja pred dlhodobým nájmom
- prevod majetku prispeje k podpore mimoriadne významných investičných akcií v obci a jeho bezprostrednom okolí – napr. stavby ciest, dráh, priemyselných parkov a vytváraní pracovných príležitostí v obci a jeho bezprostrednom okolí

Uznesenie č. 18 / 2024

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch schvaľuje

- a) podanie žiadosti o dotáciu/ nenávratný finančný príspevok na projekt "zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy „Robotnícky kultúrny dom v Sučanoch“ na SEIA vo výzve zameranej na podporu zníženia energetickej náročnosti a využívanie obnoviteľných zdrojov vo verejných budovách číslo: PSK-SIEA-002-2023-DV-EFRR
- b) zabezpečenie realizácie projektu v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci
- c) zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaného projektu vo výške 0 % celkových oprávnených výdavkov projektu.

Uznesenie č. 19 / 2024

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch I. schvaľuje

obstaranie Zmien a doplnkov č. 2 k Územnému plánu obce Sučany, ktorý bol schválený dňa 13.12.2022 uznesením 160/2022 v rozsahu:

- zadefinovanie cyklotrasy ako verejnoprospešnej stavby podľa projektovej dokumentácie pre územné rozhodnutie vypracovanej spol. ISPO spol. s r.o. číslo 3091/2021

II. schvaľuje

obstaranie Zmien a doplnkov č. 2 k Územnému plánu obce Sučany, ktorý bol schválený dňa 13.12.2022 uznesením 160/2022 v rozsahu: zadefinovanie funkcie V1 - plochy výroby a skladového hospodárstva doplniť o obmedzenie spaľovní a nakladania s nebezpečným odpadom

Uznesenie č. 20 / 2024

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch berie na vedomie

Informáciu o projektoch a realizácií investičných zámerov v obci rekonštrukcia komunikácií, (územný plán obce Sučany, MFI, zníženie energetickej náročnosti MŠ, rekonštrukcia komunikácií, NP podpora opatrovateľskej služby, rekonštrukcia klubu dôchodcov, Športový dom, most ponad Vážsky kanál, denný stacionár a dom služieb pri ul. Hlavná, traktor pre DHZO, rekonštrukcia RKD ai.)

Uznesenie č. 21 / 2024

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch I. schvaľuje

pripomienku Lenky Žuchovej na zmenu / doplnenie VZN obce Sučany č. 2 /2024, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 2/2017 o verejných oceneniach obce Sučany, a to

- doplnenie nového ocenenia obce Sučany „Iné ocenenia obce Sučany“ za získanie zlatej plakety Prof. MUDr. Jána Janského, pričom s udelením ceny je spojený finančný alebo vecný dar do výšky 100,- €
- menu maximálnej výšky finančného alebo vecného daru spojeného s udelením ceny obce za získanie Kňazovického medaily zo sumy 200,- Eur na 300,- Eur
- technické zmeny návrhu VZN spojené s vyššie uvedenými pripomienkami

II. sa uznáva na

VZN obce Sučany č. 2 /2024, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 2/2017 o verejných oceneniach obce Sučany v zmysle pripomienky podľa bodu I.

Uznesenie č. 23 / 2024

Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch schvaľuje

poskytnutie dotácií z rozpočtu obce na r. 2024 nasledovne:

Organizácia	Účel použitia dotácie	Výška dotácie
Futbalový oddiel Tatran Sučany	Na činnosť klubu	23 000,00 s vyplatením v dvoch splátkach
Kolkársky klub Tatran Sučany	Na pokrytie cestovných nákladov	2 500,00
Klub sučianskych turistov	Na činnosť klubu, na nákup materiálu, na zabezpečenie prevádzky chaty Vendovka a opravu prednej strany chaty spolu s novou izoláciou tejto steny	800,00
Poľovnícke združenie JAROLÍM Sučany	Na zakúpenie materiálu pre účely rekonštrukcie striech a obloženia streleckých boxov na strelnici v Sučanoch, nákup terčov, potrieb pre usporiadanie streleckých pretekov + cien	1 000,00
Skialpinistický klub Sučany	Na usporiadanie Skialpinistických pretekov – Memoriál Jána Doboša, na športovú činnosť klubu, nákup športového vybavenia klubu	1 200,00
Slovenský rybársky zväz Martin, obvodná organizácia Sučany	Na zarybňovanie, usporiadanie Rybárskej zábavy, Športového rybárskeho dňa obce Sučany a opravu príjazdovej cesty na Štrkoveň	1 000,00
ŠK pri tenisových kurtoch obce Sučany	Na nákup antuky, tieniacej siete na plot, postreku proti burine, vápna na čiary, hadicu na polievanie kurtov a iných tenis.potrieb	500,00
Tenisový klub Sučany	Na nákup antuky, vápna, opravu oplotenia a iných potrieb na činnosť klubu	500,00
TJ Tatran Sučany, Stolnotenový oddiel	Na zabezpečenie tréningov, na cestovné , na nákup cien a občerstvenia pre stolnotenový turnaj o Pohár starostu obce 2024	1 500,00
Volejbalový klub Tatran Sučany	Na nájom telocvične, na kúpu volejbalového príslušenstva (lopty, siete..)	500,00
Športové organizácie		Spolu: 32 500,00
Cirkevný zbor ECAV	Na dokončenie Hodžovho domu (obklady toaliet a kúpeľne, podlaha v celom dome)	8 000,00
Dobrovoľný hasičský zbor Sučany	Na projekt „Záchranári deťom“	1 000,00
Miestny odbor Matice slovenskej	Športové, kultúrne a spoločenské podujatia venované výročiam a osobnostiam Sučian	400,00
Občianske združenie Sučianka	Na pokrytie nákladov spojených s vystúpeniami, administratívnou činnosťou, na nákup krojových doplnkov pre nových členov súboru, na nákup občerstvenia	800,00
OZ Základná organizácia JDS Sučany	Na projekt „Aktívneho starnutia“	1 200,00
Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Sučany	Na detský letný tábor	1 500,00
Základná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Sučany	Na akcie, kytice, administratívnu činnosť, výlet pre členov ZO SZPB, účasť na celoslovenských oslavách výročia ukončenia II. svet. vojny a 80. výročia SNP návšteva imobilných členov, spoluorganizovanie osláv 80. výročia SNP v obci...	1 000,00
Základná organizácia Slovenského zväzu zdravotne postihnutých Sučany	Na dopravu na kultúrne a športové podujatia, výlet, na podporu spoločenského, kultúrneho a sociálneho a šport programu organizácie ...	900,00
Spoločenské organizácie		Spolu: 14 800,00

Miestny poplatok za rozvoj na území obce Sučany

Miestny poplatok za rozvoj bol zavedený zákonom č. 447/2015 Z.z. o miestnom poplatku za rozvoj v znení zákona č. 375/2016 Z.z. a má slúžiť pre obce ako jeden zo zdrojov na vybudovanie infraštruktúry.

V zmysle tohto zákona Obecné zastupiteľstvo v Sučanoch schválilo všeobecne záväzné nariadenie č. 13/2023 o miestnom poplatku za rozvoj na území obce Sučany s účinnosťou od 1.1.2024 s nasledovnými sadzbami za každý aj začatý m² podlahovej plochy nadzemnej časti stavby :

- stavby na bývanie - 10,-Eur/ m²
- stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky, stavby pre vodné hospodárstvo, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu - 10,-Eur/ m²
- priemyselné stavby a stavby využívané na skladovanie vrátane stavieb na vlastnú administratívu - 10,-Eur/ m²
- stavby na ostatné podnikanie a na zárobkovú činnosť, stavby využívané na skladovanie a administratívu súvisiacu s ostatným podnikaním a so zárobkovou činnosťou - 10,-Eur/ m²
- ostatné stavby - 10,-Eur/ m²

Predmetom poplatku za rozvoj je pozemná stavba na území obce uvedená v

- právoplatnom stavebnom povolení, ktorým sa povoľuje stavba (ďalej len „stavebné povolenie“)
- oznámení stavebného úradu k ohlásenej stavbe
- právoplatnom rozhodnutí o povolení zmeny stavby pred jej dokončením
- právoplatnom rozhodnutí o dodatočnom povolení stavby

ktorej uskutočnením vznikne nová alebo ďalšia podlahová plocha v nadzemnej časti stavby.

Poplatok sa vypočíta ako súčin základu poplatku (výmera nadzemnej časti podlahovej plochy realizovanej stavby v m², t.j. súčet výmery všetkých miestností nadzemnej časti stavby) znížený o 60 m² a sadzby poplatku platnej v čase vzniku poplatkovej povinnosti.

Poplatok Obec Sučany vyrubí rozhodnutím. Vyrubení poplatok je splatný do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

Výzva – na zaplatenie nedoplatku dane z nehnuteľnosti, dane za psa a poplatku za komunálny odpad.

Obec Sučany ako správca dane z nehnuteľností, dane za psa a poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad, týmto upozorňuje občanov – daňovníkov na zaplatenie daní a poplatkov. V zmysle zákona č. 582/2004 Zb. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov bola daň z nehnuteľností splatná do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a poplatok za komunálny odpad do 31.7.2023.

Touto cestou vyzývame všetkých daňovníkov, ktorí doposiaľ daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad za predchádzajúce roky neuhradili, aby si túto povinnosť splnili a to buď zaplatením v pokladni OcÚ, alebo na účet obce, a tak sa vyhli prípadným sankciám.

V prípade, že si svoje záväzky nespínite do uvedeného termínu, obec Sučany na základe § 52 ods. 1 až 3 Daňového poriadku zverejní zoznam dlžníkov na úradnej tabuli a internetovej stránke obce a následne začne voči neplatičom exekučné konanie v súlade s platnou právnou úpravou za účelom vymáhania nedoplatkov.

Na základe zákona je obec povinná vymáhať nezaplatené dane a poplatok za komunálny odpad a DSO.

Barbora Obžutová - Referát daní a poplatkov

Informovanie o dianí v obci

Pre lepšiu komunikáciu obce a jej občanov ako aj pre aktívny život v našej obci je pre nás všetkých dôležité využívať dostupné možnosti vzájomného informovania sa.

Obec Sučany preto svojim občanom dáva do pozornosti :

Web stránku obce www.sucany.sk, kde sú zverejnené všetky fakty o dianí v obci, či už v sekcii aktuality alebo v časti úradnej tabule. Dozviete sa viac o projektoch obce, činnosti obecného úradu a zastupiteľstva, odstavkách dodávky elektriny a vody, zbere odpadov a nájdete tu aj kalendár akcií, kde sú prehľadne poskytované informácie k pripravovaným alebo prebiehajúcim akciám.

Pre informácie o aktuálnom dianí si môžete stiahnuť do Vášho mobilného telefónu aplikáciu „V OBRAZE“ alebo aplikáciu Muni-

polis a každá informácia, ktorú zverejníme na webovej stránke sa vám okamžite zobrazí v nastavenej aplikácii prostredníctvom notifikácie. Odkazy na tieto aplikácie sú uvedené na hlavnej stránke web stránky obce.

V prípade, ak si nechcete alebo nemôžete nastaviť aplikáciu, máte možnosť prihlásiť sa cez odkaz na Muniapolis aj na odber informačných mailov, ktoré sú zasielané po 17.00h a sú v nich zhrnuté všetky oznamy z daného dňa dovtedy uverejnené na web stránke obce.

Oznamy o prerušení dodávky elektrickej energie zverejňujeme hneď ako ich dostaneme doručené, niekedy je to však iba pol hodinu pre odstavkou. Pre okamžité informácie o plánovaných odstavkách elektriny

pre vaše odberné miesto si môžete nastaviť aplikáciu od Stredoslovenskej distribučnej, a.s., ktorú nájdete na jej oficiálnej stránke v sekcii Plánované odstavky.

Oceňovanie darcov krvi

Krv je najzázračnejšia tekutina na svete, ktorú nie je možné ničím iným nahradiť. Jediným a výlučným zdrojom tejto tekutiny je človek – darca krvi. Každý, kto krv daruje si zaslúži pozornosť verejnosti. O to viac tí, ktorí najzázračnejšiu tekutinu darujú pravidelne. Slovenský Červený kríž oceňuje za bezpríspevkové darovanie krvi podľa počtu odberov darcov krvi plaketami profesora Dr. Jána Janského a Kňazovického medailou. Naša obec sa rozhodla rovnako ako Slovenský Červený kríž uctiť si našich občanov, ktorí pravidelne darujú krv a v roku 2023 boli ocenení zlatou plaketou Prof. MUDr. Jána Janského alebo diamantovou plaketou Prof. MUDr. Jána Janského alebo Kňazovického medailou. Ocenenie je obcou Sučany ude-

lované na základe VZN č. 2/2017 o verejných oceneniach obce Sučany, a to :

Ocenenie obce Sučany občanovi obce, ktorý bezpríspevkovo daroval krv a získal zlatú plaketu Prof. MUDr. Jána Janského, pričom s udelením ceny je spojený finančný alebo vecný dar do výšky 100,- €

Cena obce Sučany občanovi obce, ktorý bezpríspevkovo daroval krv a získal diamantovú plaketu Prof. MUDr. Jána Janského, pričom s udelením ceny je spojený finančný alebo vecný dar do výšky 200,- €

Cena obce Sučany občanovi obce, ktorý bezpríspevkovo daroval krv a získal Kňazovického medailu, pričom s udelením ceny je spojený finančný alebo vecný dar do výšky 300,- €.

Prosíme preto občanov, ktorí boli v roku 2023 ocenení zlatou plaketou Prof. MUDr. Jána Janského alebo diamantovou plaketou Prof. MUDr. Jána Janského alebo Kňazovického medailou, aby sa do 5.4.2024 prihlásili na obecnom úrade Sučany (Kontakt: Ing. Marta Bobčková, socialne@sucany.sk, č. tel.: 043/4241020, +421910929305).

Tí občania, ktorí doteraz neboli darovať krv, môžu tak urobiť napr. v odbernom centre NTS SR Martin, Priehradka 18A, 036 01 Martin. Bližšie informácie o podmienkach darovania krvi, stave zásob krvi ako aj o možnosti rezervácie termínu darovania krvi nájdete na web stránke Národnej transfúznej služby SR www.ntssr.sk.

Pozor znečisťovatelia ovzdušia!

Vážení občania, v roku 2023 vstúpil do účinnosti nový zákon o ochrane ovzdušia, ktorého cieľom je zachovanie a hlavne zlepšovanie kvality ovzdušia. Domácnosti sú dlhodobým dôvodom vysokého znečistenia ovzdušia a to predovšetkým v našich nepriaznivých rozptylových podmienkach. Zákon po novom ustanovuje možnosť vykonania kontroly malého spaľovacieho zariadenia na tuhé palivo a kvapalné palivo v domácnosti, v prípade opakovaných podnetov od občanov zaslaných na obecný úrad. Kontrolu môže vykonávať Slovenská inšpekcia životného prostredia. V prípade porušovania zákona o ochrane ovzdušia, teda hlavne spaľovaním odpadov v peciach, môže byť uložená pokuta do výšky 5 000 eur.

Spaľovanie odpadu v domácich peciach, kotloch alebo v záhradných ohniskách uvoľ-

ňuje do ovzdušia nebezpečné znečisťujúce látky. Znečistené ovzdušie nemusíme cítiť ani vidieť, to však neznamená, že neškodí ľudskému zdraviu. Jeho dlhodobé vdychovanie je príčinou mnohých, najmä respiračných ochorení. Najohrozenejšími skupinami ľudí sú deti a starí ľudia. Znečistené ovzdušie ohrozuje zdravie nás všetkých.

Otváracie hodiny zberného dvora:

Od začiatku novembra
do konca marca:

Pondelok: 7:00 - 15:00

Utorok: zatvorené

Streda: 7:00 - 15:00

Štvrtok: 7:00 - 15:00

Piatok: 7:00 - 15:00

Sobota: 7:00 - 15:00

Nedeľa: zatvorené

Od začiatku apríla
do konca októbra:

Pondelok: 7:00 - 15:00

Utorok: zatvorené

Streda: 9:00 - 17:00

Štvrtok: 7:00 - 15:00

Piatok: 7:00 - 15:00

Sobota: 7:00 - 15:00

Vážení občania, orezané konáre a kríky môžete doniesť na novovytvorené miesto za cintorínom smerom na Agromajetok

Percento separácie/vytriedenia komunálnych odpadov

Každý rok je obec povinná vypočítať si percento vytriedenia komunálneho odpadu. Na základe tohto percenta sa určí poplatok za skládkovanie na daný rok. To znamená koľko obec zaplatí za jednu tonu zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu uloženého na skládke.

Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu v obci Sučany za rok 2023 je 48,33 %. Poplatok za uloženie odpadu na skládku pre rok 2024 je 18 € za tonu zmesového komunálneho odpadu. Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov bola vypočítaná z údajov z evidencie o druhoch a množstve odpadu

a nakladaním s ním za rok 2023.

Percento vytriedenia od roku 2018 do roku 2022 stúpalo avšak v roku 2023 pokleslo o 3,32 %. Nižšie percento separácie znamená, že obec a jej obyvatelia budú platiť vyšší poplatok za odpady uložené na skládke.

Rok	Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu	Sadzba poplatku za uloženie na skládku
2018	32,46 %	8 eur/tonu zmesového komunálneho odpadu
2019	47,38 %	12 eur/tonu zmesového komunálneho odpadu
2020	50,475579%	15 eur/tonu zmesového komunálneho odpadu
2021	51,25 %	15 eur/tonu zmesového komunálneho odpadu
2022	51,65%	15 eur/tonu zmesového komunálneho odpadu
2023	48,33%	18 eur/tonu zmesového komunálneho odpadu

Veľká vďaka patrí všetkým občanom Sučian, ktorí sa zapájajú do triedenia odpadov a znižujú tak množstvo zmesového komunálneho odpadu, ktorý končí na skládke. Veríme, že budúci rok bude percento separácie znovu vyššie.

Referát životného prostredia

„Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2024 o zákaze používania pyrotechnických výrobkov na území obce Sučany

Obec Sučany na základe uznesenia č. 8/2024 zo zasadnutia obecného zastupiteľstva dňa 20.2.2024 vydala VZN č. 1/2024 o zákaze používania pyrotechnických výrobkov na území obce Sučany, ktorým z dôvodu ochrany verejného poriadku zakazuje celoročne na celom svojom území používanie pyrotechnických výrobkov kategórie:

- F2 a F3 (petardy, zábleskové petardy, batérie petárd, batérie petárd s externou oporou, batérie zábleskových petárd, batérie

- zábleskových petárd s externou oporou, výmetnice, míny, rímske sviece, rakety obsahujúce pyrotechnickú jednotku, ktorej hlavným efektom je hluk, a kombinácie obsahujúce ako prvok petardy alebo zábleskové petardy),
- T1 (pyrotechnický výrobok určený na používanie na javisku),
- P1 (pyrotechnické výrobky iné ako zábavná pyrotechnika a scénická pyrotechnika).

V prípade porušenia tohto VZN obec uloží pokutu vo výške od 500,-Eur do 2.000,- Eur. Priestupky prejednáva obec a v blokovom konaní orgán Policajného zboru. V blokovom konaní za priestupok môže orgán Policajného zboru uložiť pokutu 100,- Eur. Výnos pokút je príjmom rozpočtu obce okrem výnosu pokút uložených v blokovom konaní orgánmi Policajného zboru, ktorý je príjmom štátneho rozpočtu. „

Akvizícia knižničného fondu 2023 v Obecnej knižnici v Sučanoch

Obecná knižnica v Sučanoch sa aj v roku 2023 zapojila do výzvy z Fondu na podporu umenia o získanie finančných prostriedkov na realizáciu projektu **Obnova knižničného fondu**. Tento projekt nám umožnil doplniť knižničný fond obecnej knižnice o nové knižné tituly v celkovej hodnote 1200 eur. V roku 2023 sme z dotácie Fondu na podporu umenia zakúpili celkovo 155 knižných titulov, z toho 77 titulov z beletrie pre dospelých, 28 titulov z odbornej literatúry pre dospelých, 41 titulov z beletrie pre deti a 9 titulov z odbornej literatúry pre deti. V našej knižnici sa snažíme zabezpečiť taký knižničný fond, ktorý dokáže uspokojiť po-

treby našich čitateľov rôznych vekových skupín, či už ide o deti v predškolskom a školskom veku, osôb v produktívnom veku ako aj starších čitateľov so širokým spektrom záujmov a požiadaviek. Pri kúpe novej literatúry chceme potešiť milovníkov detektívnych, historických, romantických románov, na svoje si prídu aj čitatelia príbehov podľa skutočných udalostí, populárno-náučnej literatúru ako aj literatúry z oblasti spoločenských a prírodných vied. Pre deti a mládež sme zabezpečili knižné tituly z oblastí poznania, vedy, prírody, dejín a geografie. V detskej beletrii sme doplnili staré známe série a objavíme aj nové, nemenej populárne.

„ Akvizíciu knižničného fondu z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia “

Z verejných zdrojov podporil

U. fond
na podporu
umenia

Stav obyvateľstva k 31. 12. 2023

Počet obyvateľov:
: 4847

Prihlásilo sa: 103
Odhlásilo sa: 67

mužov:
2356

žien:
2491

Zosobášených
párov: 19
z toho cirkevné
sobáše: 4
civilné sobáše:
15

Počet narodených detí: 36
z toho chlapcov: 19
dievčat: 17

Zomrelo: 42
z toho mužov: 26
žien: 16

Najvyšší dosiahnutý vek: muži: 92 rokov (2 občania)

ženy: 97 rokov (2 občianky)

Adventný koncert

Dňa 10. 12. 2023 sa v Robotníckom kultúrnom dome konal Adventný koncert mladého talentovaného speváka Attilu Ledeczkeho. Poslucháči sa mohli započúvať do známych piesní Karla Gotta, Eltna Johna, Dean Martina, Petra Hapku, záver koncertu obohatila hrou na zobcovú flautu mladá flautistka Soňa Mindová, ktorá bola hosťom podujatia.

Text: A. Budzáková
Foto: Danuša Pročková

XXVIII. Sučiansky jarmok ľudových remesiel (Vianočné trhy) a Mikulášska jazda obcou

Dňa 2. 12. 2023 sa konal na Námestí SNP a Robotníckom dome „XXVIII. Sučiansky jarmok ľudových remesiel“ (Vianočné trhy). Nechýbal poľovnícky guláš a klobásky, ktoré pripravilo Poľovnícke združenie Jarolím Sučany. Atmosféru na námestí dotváral sprievodný kultúrny program v podobe vystúpení Heligonkárov Baculovcov, Country tanečnej skupiny – Colorado, Ľudovej Hudby Borka, kapely M Teens a Back in Track a na záver skupiny DADA. Akcia bola spojená s Mikulášskou jazdou obcou,

počas ktorej Mikuláš obdaroval všetky deti, ktoré ho prišli čakať na jednotlivé stanovišťa po obci, balíčkami so sladkosťami. Mikulášsky koč ukončil svoju jazdu na námestí, kde Mikuláš rozsvietil za pomoci detí 1. sviecu na adventnom venci, ktorý spoločne posvätili naši páni farári (evanjelický a katolícky). Na priestranstve oproti Robotníckemu domu následne Mikuláš rozsvietil aj vianočný stromček.

Text: A. Budzáková

Odovzdávanie sponzorských Mikulášskych balíčkov p. Dianovským

11. ples obce Sučany

V piatok 19. 1. 2024 sa v sále Robotníckeho kultúrneho domu konal už tradičný 11. ples obce Sučany. Do tanca hrala kapela Norbert Pompa Band a DJ Mirko, plesom sprevádzala moderátorka Veronika Paulovičová. Pre účastníkov bol pripravený zaujímavý kultúrny program a bohatá tombola

Text: A. Budzáková
Foto: Ctibor Pročka

Základná škola Slovenského národného povstania Sučany

1. ŠKOLSKÝ PLES v Robotníckom kultúrnom dome 13. 1. 2024

Foto: Ctibor Pročka

Farský ples

V Sučanoch 10.2.2024 sa uskutočnil farský ples. Celý večer bol vedený v dobovej tematike. Mládež si pre hostí prichystala folklórne tance - polku a čardáš. Hlavnou myšlienkou večera bolo: vzdať hold staršej generácii, ktorá organizovala farské podujatia v minulosti a zdôrazniť dôležitosť spolu-

práce staršej a mladšej generácie. Preto aj celý ples organizovali starší aj mladší spolu. Rozdelili si úlohy a spoločne sa pri príprave dopĺňali. Na úvod večera bol odpremietaný krátky spomienkový film, ktorého obsahom boli záznamy spomienok z kroník, ktoré boli odložené na fare a napísané bývalými mlá-

dežníkmi, ktorí boli prítomní ako hostia na plese. Celý večer sa niesol v príjemnej atmosfére a vzájomnej spolupatričnosti všetkých zúčastnených.

Text : Andrej Benko
Foto: Ctibor Pročka

Stretnutie sučianskych evanjelikov

Na sviatok Zjavenia Krista Pána mudrcom sa po slávnostných Službách Božích stretli na „farárovej trojkraľovej kapustnici“. Pozvaní boli všetci prítomní na SB, ktoré obohatil spevom martinský spevokol a kázňou slova Božieho poslúžil brat farár Milan Kubík - turčiansky kon-senior. Ďakujeme za duchovné a ostatné dary, ktoré sme mohli požívať Pánu Bohu a tešíme sa na ďalšie stretnutia.

Text: Milena Drímalová
Foto: Ctibor Pročka

Mikuláš v materskej škole

V pondelok 4. 12. 2023 navštívil deti v materskej škole Zvonček v Sučanoch Mikuláš s anjelom. Deti boli odmenené za pekné básničky a pesničky Mikulášskymi balíčkami.

Text: Mgr. Andrea Krčulová
Foto: Ctibor Pročka

Karneval v materskej škole

Dňa 13.2.2024, keď Gašparko sviatok mal, usporiadal fašiangový karneval. Stalo sa tak v materskej škole v Sučanoch. V maskách prišli všetky deti, aj pani učiteľky. Piesne a hry sa niesli v duchu zábavy, smie-

chu a tanca. Na pamiatku fašiangové masky vyfotografoval ujo C. Pročka. Deťom na druhý deň ako odmenu za krásne masky pripravili na obed pani kuchárky výborné šišky s lekvárom. Fašiangy sa v tomto roku

už síce nenavrátia, no v srdciach detí zostanú navždy spomienky, pre niektorých posledné a pre niektorých prvé.

P. učiteľka MŠ : Jana Pasztorová

Mikuláš v RKD 6.12.2023 pre 1. stupeň Základnej školy SNP Sučany

Foto : Danuša Pročková

Vianočné vystúpenie žiakov

Vianočné vystúpenie žiakov 4. A triedy
7.12.2023 v školskej knižnici ZŠ SNP
Sučany

Foto: Ctibor Pročka

Vianočný koncert

Vianočný koncert SZUŠ DEEP Martin 5.12. 2023 v Základnej škole Slovenského národného povstania Sučany.

Foto Ctibor Pročka

Karneval žiakov

9. 2. 2024 - Karneval žiakov 1. stupňa ZŠ SNP Sučany

Foto : Ctibor Pročka

Prednáška Vzťahy a súčasnosť

ZŠ SNP Sučany usporiadala 26.1. 2024 prednášku spojenú s diskusiou na tému Vzťahy a súčasnosť. Uznávaný český psychológ PhDr. Ján Svoboda sa zameriava na duševné zdravie detí a mládeže a zvyšujúci sa počet detí so psychickými problémami. Súčasťou prednášky bola ukážka techník na odbúranie problémov.

Text: Danuša Pročková
Foto: Ctibor Pročka

Silvestrovská zábava

Dňa 28.12.2023 ZO JDS v Sučanoch usporiadala tradičnú predsilvestrovskú zábavu v RKD. Na úvod vystúpila spevácka skupina Sučianka so svojim repertoárom, pod vedením Petra Dudráka. Pobavili sme sa na prednese humorných veršov našej rodáčky Anny Ursíni - Jamriškovej. Po chutnej večeri nasledovalo losovanie tomboly. Do tanca nám ako obvykle hral DJ Mirko. Poďakovanie patrí aj bratom Chládekovcom, ktorí svojim vystúpením prispeli k dobrej nálade. Veselú zábavu sme ukončili s práním do Nového roku, aby sme sa ešte dlho stretávali pri podobných vydarených podujatiach v plnom zdraví.

Text: Ľubica Pakánová
Foto: Danuša Pročková

Fašiangová zábava

Fašiangovú zábavu usporiadala dňa 23. 1. 2024 ZO Slovenského zväzu zdravotne postihnutých v obci. Hojná účasť nasvedčovala tomu, že čas fašiangov naši členovia využili podľa tradícií a veselo sa zabávali, tancovali a spievali až do neskorých večerných hodín. O výbornú náladu sa postaral kvalitnou hudobnou produkciou tradične DJ Mirko Mihálik.

Text: A. Bellova predsedníčka ZOSZZP
Foto: C. Pročka

Výlet na Hrebienok

14. 12. 2023 Výlet na Hrebienok - Ľadový Dóm

Foto: D. Pročková

Výročná schôdza

Výročná schôdza ZO Jednoty dôchodcov Slovenska v Sučanoch v RKD dňa 4. 2. 2024

Zvyky a tradície si uchovávame...

Fašiangy, Turice, Veľká noc ide ,kto nemá kožucha, zima mu bude. Ja nemám, ja nemám len sa tak trasiem, dajte mi slaninu a klobásy. Hentam nám dali, tuto nám dajú...“

Fašiangy patria medzi dni plné zábav, hojnosti a veselosti. Súbor Sučianka a Jednota dôchodcov si pripomenuli tieto zvyky v obci Sučany 10. 2. a následne 13. 02. 2024 pri Pochovávaní basy.

Text: Danuša Pročková
Foto: Ctíbor Pročka

Spoločná poľovačka PZ Jarolím Sučany

Dňa 27.1.2024 zorganizovalo poľovnícke združenie Jarolím Sučany spoločnú poľovačku na diviačiu zver v južnej časti poľovného revíru v lokalite známej ako „pod Bukovinou“. Pozvaní boli aj poľovnícki hostia takmer z celého Slovenska, celkový počet zúčastnených bol bezmála 40 poľovníkov a honcov.

Text: Mgr. Jozef Matula, kronikár PZ Jarolím Sučany
Foto: PZ Jarolím Sučany

Medzipodnikový turnaj v kolkoch

Členovia kolkárskeho klubu Tatran Sučany na prelome rokov 2023/2024 zorganizovali 64. ročník Medzipodnikového turnaja v kolkoch. V populárnom, pravdepodobne najstaršom turnaji tohto druhu na Slovensku, súťažilo medzi sebou desať štvorčlenných družstiev. O kvalitné výkony sa postarali muži, ženy, ale aj naše žiacke družstvo, ktoré pod vedením trénera p. Ivana Čecha zbieralo skúsenosti a bolo spiestrením súťaže. V nedeľu 28.01.2024 sa uskutočnilo v kolkárni vyhodnotenie športového zápolenia. Organizátori pripravili malé občerstvenie a v príjemnej atmosfére si účastníci turnaja spolu s divákmi vychutnali exhibičný zápas medzi šiestimi najlepšimi jednotlivcami, ktorí nastúpili proti našim ligovým hráčom. Po dlhej dobe boli priestory kolkárne zaplnené ako za starých čias. To svedčí o tom, že turnaj má budúcnosť a všetci veríme, že kolkársky klub, na čele s predsedom p. Jánom Ondrejčíkom bude v tradícii pokračovať.

Výsledky 64. ročníka Medzinárodného turnaja v kolkoch:

Družstvá : 1. Traktor A 2. Cukrári 3. Rozvodňa 4. S.T. Fatran 5. Obec 6. Prefa 7. Divočáci / deti / 8. Kamaráti 9. Traktor B 10. Záturčie

Poradie jednotlivcov : 1. Patrik Čabuda/ Traktor B / 2. Martin Adamčík / Cukrári / 3. Martin Lacika / Traktor A / 4. Ľubomír Kyselica/ Obec / 5. Róbert Matula / Traktor A/ 6. Ladislav Bránik ml. /Traktor A / Ešte raz vďaka organizátorom.

Text: Ľubomír Kyselica

Foto: Kolkársky klub Tatran Sučany

Nový stôl a robot pre sučianskych stolných tenistov

Sučianski stolní tenisti sa môžu tešiť z nového stola a programovateľného robota. Vďaka **Nadácii Volkswagen Slovakia**, ktorá v rámci grantového projektu zamestnancov podporila zakúpenia nového stola a robota, tak naši stolní tenisti môžu trénovať a hrať súťažné zápasy na úplne novom stole a zároveň trénovať rôzne herné kombinácie na modernom robote.

Keďže náš klub aktívne pracuje so širokou verejnosťou, chceli sme využiť možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky z grantového projektu zamestnancov, ktorý poskytuje **Nadácia Volkswagen Slovakia**. Po napísaní projektu sme netrpezlivo čakali na výsledok, či budeme úspešní. Po informácii o schválení a podporení nášho projektu sme vybrali vhodný stôl a robot. V súčasnej dobe už stôl aktívne využívame pri zápasoch všetkých mužstiev mládeže a dospelých, ako aj v tréningovom procese výkonnostných hráčov i amatérov. Programovateľný robot sa stáva neoddeliteľnou

súčasťou tréningového procesu našich hráčov a hráčok.

Veríme, že aj tieto pomôcky zakúpené z grantu **Nadácie Volkswagen Slovakia** oslovia ďalších záujemcov o stolný tenis. Vzhľadom na roky pandémie, keď boli obmedzené možnosti športu, tak náš klub získal veľmi dobré možnosti pre ďalší rozvoj stolného tenisu v našej obci. Touto cestou sa chceme poďakovať **Nadácii Volkswagen Slovakia** za podporu nášho projektu.

Autor: Šimon Švento

**Nadácia
Volkswagen Slovakia**

Pán Mgr. Miroslav Šveda o značkovaní turistických chodníkov

Rozhovor s pánom Švedom vznikol pri príležitosti 150. výročia od prvého zaznačenia turistickej trasy na území Slovenska. Pán Šveda, obyvateľ našej obce, ktorý sa stará o našu obecnú knižnicu je členom Klubu slovenských turistov. Od roku 2019 je aktívnym značkárom a aj vďaka jeho poctivej práci sa dnes môžeme bez obáv, že zabľúdime vydať na turistiku a orientovať sa podľa značení na turistických trasách.

Mohli by ste nám prosím predstaviť históriu značkovania turistických trás a posunúť sa o 150 rokov aj do súčasnosti?

V roku 1874 si Sitniansky klub turistov preštaval banický sklad v okolí Banskej Štiav-

nice na horskú chatu. Členovia tohto klubu boli bohatí mestskí obyvatelia a z čisto praktického dôvodu, aby s nimi nemuseli chodiť domáci horári, ktorí cestu poznali výborne, si vyznačili biele pásy na stromoch v lese. Na základe osláv 150. výročia bol už minulý rok v októbri na vrchu Sitne osadený značkársky monolit. Ešte v období Rakúsko-Uhorska si každý turistický spolok na svojom území značkoval vlastným spôsobom. Značkovali sa hlavne chodníky ku turistickým útulniam a chatám, ktoré sa stavali. Po vzniku Československej republiky sa systém na celom jej území začal zjednocovať a v roku 1920 vznikla pásová značka. Jej

podobu s dvomi bielymi pásmi a jedným farebným v strede všetci poznáme a používame dodnes. Náš systém značkovania je jednotný, výborne premyslený, stotožňuje sa s turistickými mapami a to ho robí jedným z najlepších a najspoľahlivejších. Závvidia nám ho aj vyspelé krajiny Európy, ktoré sa od nás učia.

Čo všetko je nutné absolvovať v prípade, ak by sme sa chceli stať aktívnym značkárom?

Značkárom môže byť hocikto, musí však vstúpiť do Klubu slovenských turistov. Slovensko je rozdelené do 40 značkárskych regiónov, ktoré majú svoju vlastnú komisiu.

Do nášho regiónu spadá okres Martin a Turčianske Teplice, teda pohoria Malá a Veľká Fatra, Kremnické vrchy a sčasti Žiar. Dokopy je v tejto oblasti 503 kilometrov turistických trás, o ktoré sa staráme my, 19 aktívni značkári regiónu Turca. Člena klubu turistov, ktorý sa zaujíma o značkovanie, sa ujme značkár špecialista. Prvý rok pôsobí ako pomocný značkár a chodí iba s vyškoleným, skúseným značkárom. Ten ho môže na základe jeho aktívnej pomoci posunúť na kurz. Počas troch dní sa na ňom učí teória aj prax a končí sa písomným testom, po ktorom sa môžete stať oficiálnym značkárom a chodiť tak značkovať aj sám.

Aká je vlastne úloha značkára?

Šéf komisie značenia každý rok utvorí plán obnovy značenia a prác, pretože všetky turistické značky treba každé tri roky. Nosné prvky sa natierajú a opravujú každých 6 rokov, alebo podľa potreby. Ja ako značkár dostanem úlohu preznačkovať 2 až 4 trasy za rok. Nie je stanovený presný dátum dokedy to musíme stihnúť, pretože značkovanie je dobrovoľná činnosť, navyše časovo náročná a sezóna značkovania je iba približne od mája do októbra. Je dobré chodiť značkovať aspoň vo dvojici, preto chodím spolu s mojím kolegom Bohušom Šlichtíkom, ktorý je taktiež zo Sučian. Chodník, ktorý nám pridelia musíme obojsmerne preznačiť, teda naniesť novú vrstvu farby na pôvodnú značku. Taktiež odstraňujeme náletové dreviny a konáre, ktoré zasahujú do trasy a hlavne na menej frekventovaných

chodníkoch sťažujú prístupnosť. Okrem toho vymieňame nosné prvky s informáciami pre turistov. Žltá rúra vysoká takmer 4 metre sa nazýva smerovník a sú na nej pripevnené smerovky s názvami cieľov jednotlivých chodníkov, čas a farba značky, po ktorej sa ku nim dostanete. Okrem toho na lúky, kde sa nenachádzajú stromy alebo skaly, na ktoré by sa značka mohla namaľovať umiestňujeme pre lepšiu orientáciu aj takzvané koly. Najväčší poškodzovatelia našich smerovníkov sú ľudia, ktorí lepia nálepky. Preto chcem poprosiť turistov, predtým ako nalepia možno bezvýznamnú nálepku na žltú tyč, aby si spomenuli, že my sme tí, ktorí ju potom musia odstrániť.

Prezradte nám, čo vás motivovalo začať s takouto nezvyčajnou činnosťou (a možno vaším koníčkom)?

Inšpirovala ma udalosť, ktorá sa stala pred pár rokmi. Keďže pracujem v občianskom združení, ktoré poskytuje ubytovanie na

Trusalovej, bol som v kontakte aj so zahraničnými klientmi. Vtedy som odporučil jednému poľskému turistovi trasu v Malej Fatre a boli sme dohodnutí, že na jej konci na stanici v Kraľovanoch ho s kolegami počkáme. Blížila sa polnoc a on sa nevracal. Nakoniec nám telefonoval, že zablúdil, lebo chodník nebol dobre značený a tak sme ho museli ísť hľadať. Uvedomil som si, že nemôžeme propagovať našu krajinu a prezentovať krásy regiónu turistom, ktorí keď prídu blúdia v horách a odnesú si tak veľmi nepríjemnú spomienku. Chcel som spraviť niečo pre zmenu, aby sa takéto situácie neopakovali a tak som sa prihlásil do Klubu slovenských turistov. Od roku 2019 som vyškoleným značkárom a doposiaľ som vyznačoval okolo 230 kilometrov turistických chodníkov.

Katarína Kyselicová

Foto: archív - Mgr. M. Šveda

Význam pásových turistických značiek podľa farby:

	ČERVENÉ najvýznamnejšie, hrebeňové trasy
	MODRÉ dlhé trasy v jednom regióne
	ZELENÉ miestne, kratšie trasy
	ŽLTÉ krátke spojky spájajúce významnejšie chodníky

**Významné osobnosti Turca aj v literatúre
maliar a grafik M. A. Bazovský:
– prednáška v Obcej knižnici Sučany**

„Ja nemaľujem pekne... Ale maľujem zákonnite. K mojim obľúbeným námetom patrí človek, do podoby ktorého zatavujem smútok, bolesť, nostalgiu, ale aj radosť zo života. Obraz bol pre mňa vystihnutím pravdy. Do farieb a tvarov prenesená slovenská skutočnosť. Pot sedliackej roboty, neutešenosť neprebudených duší, jesenné nápady našich vrchov a smútky našich osudov.“

Takto na začiatku prednášky v Obcej knižnici v Sučanoch Miroslav Šveda predstavil osobné vyznanie jedného z najoriginálnejších predstaviteľov slovenského maliarstva a grafiky 20. storočia, ktorý patril k zakladateľom slovenskej moderny Miloša Alexandra Bazovského rodáka z Turian. Následne sa ujal slova odborník na život a tvorbu M.A. Bazovského JUDr. Ľubomír Liskaj, zároveň aj zakladateľ a kurátor Miestneho múzea v Turanoch, kde má umelec

zriadenú samostatnú expozíciu. V prípravnej prezentácii JUDr. Ľ. Liskaj prítomným priblížil život a dielo veľkého umelca od jeho skromných začiatkov v rodných Turanoch cez študentské roky a plodné roky tvorby v Turanoch a v ateliéri v neďalekom Martine, ako aj časy umelcovho nepochopenia, vážnej choroby a ústrania. Upozornil, že významného ocenenia celoživotného diela sa M. A. Bazovskému dostalo až niekoľko rokov pred smrťou, ale toto ocenenie už neprineslo nový impulz do jeho umeleckej tvorby. Prítomní si mohli pozrieť aj niekoľko diel z tvorby umelca pričom JUDr. Ľ. Liskaj predstavil aj viacero kníh venovaných jeho životu a umeleckej tvorbe. Knižovník Miroslav Šveda priblížil z knižného diela o Ľ. Ondrejovi priateľstvo M. A. Bazovského s týmto spisovateľom a ich dobrodružnú cestu z martinskej železničnej

stanice do rovníkovej Afriky na jar v roku 1937, ktorá sa predčasne skončila už v Juhoslávii z prostého dôvodu, došli im peniaze.

Následnú diskusiu zaujímavovo obohatil prítomný Ing. Ján Maruňák, o už spomínaných ateliéroch v Tatra domoch v Martine alebo „Martinskom Montmartre“, kde býval a tvoril M. A. Bazovský 26 rokov, pričom v týchto ateliéroch bývali a tvorili aj iní významní slovenskí umelci, M. Benka, M. Marček, I. Štubňa, O. Opršal.

Záverom zaujímavého stretnutia JUDr. Ľ. Liskaj povedal, že posledným pripomenutím veľkého rodáka z Turian je lavička nesúca umelcovo meno pri jeho buste pred mestským úradom. Tiež pozval prítomných na návštevu Miestneho múzea v Turanoch dňa 18. 5. 2024 pri príležitosti akcie „Večer v múzeu“.

Text: Mgr. Miroslav Šveda

Deň Zeme

Obec Sučany plánuje 20. apríla 2024 organizovať Deň Zeme. Cieľom tejto akcie bude vyčistiť si našu prírodu v obci od odpadov. Vyberú sa určité znečistené lokality, ktoré budú následne vyzbierané. Bližšie informácie budú zverejnené na web stránke obce Sučany. Veríme, že sa mnohí z Vás zapoja. K čistejšiemu a zdravšiemu životnému prostrediu v našej obci, či už v bezprostrednej blízkosti Vašich rodinných domov alebo na verejných priestranstvách môžete prispieť aj Vy.

Text: Referát životného prostredia

Mladí sučianski športovci

Predstavujeme vám mladých sučianskych športovcov, súrodencov, ktorí sa venujú judu – Lauru a Michala Očkovcov. Laura a Michal, mohli by ste sa našim čitateľom v krátkosti predstaviť?

Laura: Mám 13 rokov, chodím do základnej školy v Sučanoch a v oblastiach športu sa venujem judu.

Michal: Volám sa Michal Očka, študujem na Bilingválnom gymnáziu Milana Hodžu v Sučanoch a v oblasti športu sa venujem predovšetkým judu, posilňovní, behu, boxu, a taktiež aj rôznym iným športom, ktoré mi pomáhajú udržiavať si kondíciu.

Ako ste sa dostali práve k takémuto športu?

Laura: Môjho brata Michala naši rodičia prihlásili na judo. Zo začiatku som sa chodievala na jeho tréningy len prizerať, no neskôr sa mi to veľmi zapáčilo a rodičia mi kúpili moje prvé kimono.

Michal: Od útleho veku sa venujem judu, nakoľko moji rodičia trénovali karate a viedli ma ku bojovému športom. Zaujalo ma to a vydal som sa takým istým smerom ako oni, ale v inom športe. A takto som začal trénovať a rozvíjať moje technické a fyzické zručnosti.

Judo môže byť chápané ako zaujímavý šport, umenie, rekreačná či spoločenská aktivita, kondičný program, spôsob sebaobranu alebo výkonnostný šport. Čo z toho predstavuje pre teba?

Laura: Pre mňa judo predstavuje výkonný šport, avšak dá sa pri ňom aj výborné odreagovať.

Michal: Pre mňa judo predstavuje šport, v ktorom sa každý človek zdokonaľuje a posúva svoje limity ďalej. Judo sa venujem už viac ako 10 rokov, takže prešiel som si už rôznymi etapami, v ktorých som zažil úspech, ale taktiež boli aj momenty, keď som to chcel vzdať a prestať trénovať, no každá prehra ma posilnila a umožnila mi trénovať a zdokonaľovať sa viac. Tá najdôležitejšia vec v tomto športe je pokora ku súperovi a ku tomu, čo robíte. A týmto sa riadim celým obdobím, čo trénujem judo.

Koľko času venuješ tréningom, akých súťaží sa zúčastňuješ?

Laura: Tréningom sa venujem trikrát do týždňa, jeden tréning trvá hodinu a pol. Súťaží sa zúčastňujem hlavne tu na Slovensku, ale už aj v zahraničí.

Michal: Judo sa venujem trikrát v týždni, no medzi tréningami chodím do posilňovne, kde trénujem s činkami, a taktiež pracujem na rozvoji kondície, takže celý týždeň mám nabitý. Zúčastňujem sa hlavne medzinárodných turnajov, majstrovstiev Slovenska a v minulosti, keď som mal menej skúseností, chodil som aj na malé súťaže po Slovensku, odkiaľ som si odnášal medaile a skúsenosti do budúcnosti.

Akú výhru si zatiaľ najviac ceníš a čo je pre teba výzva do budúcnosti?

Laura: Výhier mám už za sebou dosť veľa a každú jednu si cením. Vyzvou do budúcnosti sú pre mňa aj mnohé súťaže, ktoré ma čakajú o pár rokov.

Michal: Momentálne sú pre mňa najcennejšie úspechy z majstrovstiev Slovenska, kde som sa prvýkrát umiestnil tretí, a to v roku 2021. O rok neskôr som získal striebro v doraste a mesiac na to tiež striebro, ale v kategórii starších žiakov. V roku 2023 som získal opäť striebro. Samozrejme, mám úspechy aj zo zahraničia, aj keď ich je menej ako zo Slovenska, ale každý dobrý výsledok poteší. Napríklad niekoľkokrát som sa umiestnil na turnajoch v Čechách a párkrát aj v Poľsku, kde je veľmi veľká konkurencia. Na konci marca idem na európsky pohár do Šamorína, kde je to spojené aj so sústredením, na ktorom sa zúčastnia pretekári z rôznych kútov Európy. Veľmi rád by som bol, keby som si odtiaľ odniesol bohaté skúsenosti, aj napriek tomu, že bude náročné zvládnuť každý jeden zápas.

Ako ťa rozvíja toto bojové umenie?

Laura: Judo ma rozvinulo hlavne v telesnom výkone.

Michal: Tento šport mi odovzdal neskutočne veľa skúseností a zážitkov, ktoré mám z rôznych sústrení a turnajov. Čo sa týka telesnej zdatnosti, v jude je dôležitá kondícia a sila, vďaka ktorej dokážem prehodit súpera. Tieto dôležité faktory ovplyvňujúce vývoj každého športovca sa dajú nadobudnúť len tvrdou prácou. Veľmi mi pomohli prechádzky do prírody so starými rodičmi a rodičmi, kde som si okysličil telo a aj pracoval na kondícii. Takže akýkoľvek pohyb je dobrý, pokiaľ chcete byť v jude fyzicky zdatní. Vďaka judu som psychicky a fyzicky odolnejší.

Mnoho mladých športovcov rieši otázku, či sa dokáže naplno venovať športu

popri povinnostiach, ktoré prináša škola. Ako to vnímaš ty, obmedzuje ťa štúdium v tvojom tréningovom procese resp. športovom rozvoji?

Laura: Judo sa snažím venovať naplno, niekedy vynechám pár tréningov kvôli škole, ale to sa stáva len veľmi zriedka.

Michal: Nie vždy je to jednoduché, pokiaľ sa mám učiť a zároveň ísť na tréning, ale ak si všetko naplánujete, tak nebudete mať problém s voľnočasovými aktivitami. Mojim cieľom bolo sa dostať na vytúženú školu, na ktorú som sa aj dostal a aj napriek tomu, že sa musím veľa učiť, tak zvládam tréningy a súťaže.

Tréningy, súťaže, škola máš čas aj na iné aktivity?

Laura: Áno, okrem juda sa venujem umeleckému a hudobnému smeru, ale aj voľnočasovým aktivitám, ako je napríklad chodenie vonku s priateľmi.

Michal: Áno, vždy sa nájde čas na rôzne iné aktivity, napríklad stretávanie sa s priateľmi alebo chodenie na výlety.

Chceli by ste niečo odkázať mladým ľuďom, ktorí tiež premýšľajú o tomto športe?

Laura: Cesta za víťazstvom je trnistá.

Michal: Pokiaľ by niekto chcel začať s judom alebo akýmkoľvek športom, ktorý ho bude zaujímať a naplňovať, neváhajte a prihláste sa, lebo keď budete starší, veľmi oceníte všetky skúsenosti a zážitky, ktoré ste nadobudli v danom športe.

Ďakujem za rozhovor a prajem veľa úspechov v športe, štúdiu i v živote.

Veronika Dodeková

